

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24CoCsp/19/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2322200671
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Dudášová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:2322200671.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave, v spore žalobkyne: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C., D. XXXX/X, proti žalovanému: ANACO s.r.o., so sídlom Bratislava, Miletičova 1, IČO: 35 691 816, zastúpený splnomocnencom: Advokátska kancelária JUDr. Andrej Struhár, s.r.o., so sídlom Kubániho 16, Bratislava, IČO: 51 744 775, o zaplatenie 175,- eur, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Galanta č. k. 8Csp/18/2022-84 zo dňa 26. januára 2023, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie r u š í a vec mu v r a c i a na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom rozhodol nasledovne:

I. Žalovaný je povinný vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie v sume 175,- Eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalobca má voči žalovanému právo na náhradu trov konania vo výške 100%, o ktorých bude rozhodnuté osobitným uznesením súdom prvej inštancie.

2. Svoje rozhodnutie odôvodnil právne citáciou § 100 ods. 1 a 2, § 101, § 103, § 54a, § 451 ods. 1 a 2, § 456 Občianskeho zákonníka.

3. Súd prvej inštancie vychádzal zo skutkových zistení, že dňa 13.04.2007 bola medzi právnym predchodcom žalovaného - obchodnou spoločnosťou EURO PROVIDUS, a.s. a žalobcom uzavretá Zmluva o spotrebiteľskom úvere č. 9270701099. Na základe tejto zmluvy právny predchodca žalovaného poskytol žalobcovi spotrebiteľský úver 10.000,- Sk (331,93 Eur). Dlžník sa zaviazal veriteľovi vrátiť sumu 15.600,- Sk, a to v pravidelných týždenných splátkach po 400,- Sk týždenne po dobu 39 týždňov. Dlžník sa zaviazal splatiť prvú splátku v siedmy kalendárny deň odo dňa uzavretia zmluvy. Splatnosť každej ďalšej splátky je každý nasledujúci deň, ktorý sa pomenovaním zhoduje s dňom, kedy bol dlžník povinný splatiť prvú splátku. Podľa zmluvy je úver úročený úrokom vo výške 15% ročne.

Dňa 13.04.2007 bola medzi právnym predchodcom žalovaného a žalobcom uzavretá dohoda o zrážkach zo mzdy. Predmetom tejto Dohody bolo zabezpečenie záväzku veriteľa voči dlžníkovi zo Zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 13.04.2007. V Dohode dlžník súhlasil s tým, aby mu zo mzdy alebo z iných príjmov boli vykonávané zrážky, a aby boli poukazované veriteľovi v rozsahu a výške stanovenej v tejto dohode. V zmluve nie je uvedená výška splatnej pohľadávky. Podľa čl. II bod 2.1 dlžník súhlasil s tým, aby veriteľ doplnil do tejto dohody údaj o platiteľovi mzdy a o výške pohľadávky.

Dňa 18.12.2013 bola medzi obchodnou spoločnosťou EURO PROVIDUS, a.s. a žalovaným uzavretá zmluva o postúpení pohľadávok. Predmetom zmluvy boli pohľadávky postupcu, ktoré sú predmetom postúpenia na Postupníka a vyplývajú zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere pre obyvateľstvo uzatvorených s tretími osobami - dlžníkmi, ktoré sú uvedené v prílohe č. 1, na základe ktorých postupca poskytol dlžníkom peňažné prostriedky ako bezúčelové spotrebiteľské úvery. Oznámenie o postúpení pohľadávky bolo žalobcovi oznámené listom zo dňa 18.01.2014, o čom svedčí listina, ktorú sám žalobca pripojil k

spisu. Z oznámenia o postúpení pohľadávky vyplýva, že pôvodný veriteľ EURO PROVIDUS, a.s. postúpil na žalovaného pohľadávku voči žalobcovi vo výške 464,42 Eur.

Žalovaný listom zo dňa 17.01.2022 požiadal zamestnávateľa žalobcu o vykonanie zrážok zo mzdy a iných príjmov. V listine uviedol, že v zmysle priloženej Dohody o zrážkach zo mzdy sa veriteľ oprávnené domáha uspokojenia neuhradenej splatnej pohľadávky vo výške 1.370,23 Eur k 15.08.2017. V listine sa ďalej uvádza, že dlžník dal výslovný súhlas v Dohode o zrážkach zo mzdy s tým, aby pohľadávka veriteľa bola uspokojovaná zrážkou z jeho mzdy. Na základe toho zamestnávateľ žalobcu vykonal z jeho mzdy zrážky vo výške 175,91 Eur.

4. Vecne argumentoval tým, že „vzťah medzi sporovými stranami, ktorý vyplýva zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 9270701099 uzatvorenej 13.04.2007 je spotrebiteľským vzťahom a vzťahujú sa na neho príslušné zákonné ustanovenia, ktoré upravujú vzťahy dodávateľa a spotrebiteľa. V predmetnej spotrebiteľskej zmluve sa spotrebiteľ zaviazal úver splácať v pravidelných týždenných splátkach od 20.04.2007, keď bola splatná prvá splátka po dobu 39 týždňov. Pri prvej splátke bol nárok žalovaného premlčaný 21.04.2010. Postupne v týždenných splátkach po 21.04.2010 boli premlčané ostatné splátky. V zmysle § 54 a) Občianskeho zákonníka nebolo možné vymáhať premlčaný nárok. Žalovanému vzniklo bezdôvodné obohatenie, keď vymáhal premlčaný nárok. Žalovaný sa neoprávnené obohatil o 175,- Eur a túto sumu ho súd zaviazal vydať žalobcovi.

K veci je nutné uviesť, že dodávateľ pri uzatváraní zmluvy o spotrebiteľskom úvere mylne informoval spotrebiteľa o výške úroku, keď v zmluve uviedol, že úrok je vo výške 15% ročne. V skutočnosti úrok predstavuje 78,25% a RPMN je vo výške 238,85%.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku, podľa ktorého nárok na náhradu trov vznikol žalobcovi ako plne úspešnej strane sporu. Preto súd rozhodol tak, ako je uvedené v druhej výrokovej vete tohto rozhodnutia a žalobcovi priznal plnú náhradu trov konania. O výške priznaných trov rozhodne súd po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej, samostatným uznesením“.

5. Proti celému rozsudku podal žalovaný odvolanie, pretože súd prvej inštancie dospel k nesprávnym skutkovým záverom a k nesprávnym právnym záverom. Žalovaný napáda procesný postup súdu prvej inštancie, ktorý rozhodol na základe dôvodov, ktoré žalobkyňa netvrdila. Rozsudok a jeho dôvody sú preto prekvapivé, pričom dôsledkom tohto postupu súdu je odňatie možnosti žalovanému konať pred súdom a porušenie rovnosti sporových strán. Dôvody, pre ktoré súd rozhodol, neboli žalobkyňou tvrdené, a ani súd ich v priebehu celého konania neuviedol. A to ani pri postupe podľa § 181 ods. 2 CSP. Oprávnenie súdu takto postupovať neodôvodňuje ani žiadne ustanovenie spomedzi § 290 a nasl. CSP. Súd teda svojím postupom odňal žalovanému právo na to, aby sa mohol vyjadriť k dôvodom, ktoré zamýšľal pre rozhodnutie použiť. Žalovaný nemal žiadnu procesnú možnosť sa k nim vyjadriť a predložiť k nim vlastnú procesnú obranu, hoci v konaní boli uplatnené princípy zákonnej koncentrácie.

Podľa rozsudku žalovaná suma má predstavovať bezdôvodné obohatenie. Z rozsudku nevyplýva ani zdôvodnenie o ktorý zo zákonných prípadov bezdôvodného obohatenia by malo ísť. Bezdôvodné obohatenie vzniká v prípade, ak ide o plnenie neexistujúceho záväzku. Občiansky zákonník upravuje (§ 451 ods. 2), že ide o majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov. Súd v rozsudku neoznačil žiadnu spomedzi týchto skutkových podstát.

Pokiaľ existuje záväzok, ktorý sa má plniť a ešte nebol splnený, o bezdôvodnom obohatení sa principiálne nedá hovoriť. V konaní nebolo sporné, že žalobkyňa v súvislosti so Zmluvou o spotrebiteľskom úvere číslo 927070199 neuhradila ani úverovú istinu, teda inak povedané ani to, čo jej bolo dané a na tomto nič nemení ani zohľadnenie sumy 175,- eur (ktorá bola predmetom konania). Žalobkyňa zo sumy úveru 331,93 eur uhradila do postúpenia pohľadávky na žalovaného len 53,41 eur. Nesplatená istina ostala 275,52 eur, čiže suma 175,- eur v žiadnom prípade nepredstavovala ani dorovnanie úverovej istiny.

Úhrada sumy 175,- eur zo dňa 16.2.2022 tak nepredstavuje žiadny z prípadov bezdôvodného obohatenia, pretože ide o plnenie záväzku, o ktorom nie je žiadna rozumná pochybnosť. Na základe uvedeného a § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka preto žalovaný tvrdí, že nenastal žiadny prípad predstavujúci dôvod bezdôvodného obohatenia. Existenciu bezdôvodného obohatenia nie je správne odôvodňovať ani § 54a Občianskeho zákonníka, lebo toto ustanovenie nepredstavuje žiadny dôvod vzniku bezdôvodného obohatenia.

Ustanovenie § 54a Občianskeho zákonníka súd vykladal v rozpore s pravidlami výkladu právnych predpisov. V prvom rade v rozpore s tým, ako to určil zákonodarca v dôvodovej správe. Povinnosť

súdu prihliadať pri výklade právnej normy aj na príslušnú dôvodovú správu uvádza aj Ústavný súd SR, napr. v náleze sp. zn. IV. ÚS 652/2018. Ustanovenie § 54a Občianskeho zákonníka znie nasledovne: „Premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel.“ Podľa dôvodovej správy za vymáhanie premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy sa v tomto kontexte rozumie súdne konanie, exekučné konanie a rozhodcovské konanie. Nemožnosť vymáhania premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy zohľadňuje dynamickosť spotrebiteľského prostredia a vedomie tohto rizika bude oprávnené motivovať veriteľov vymáhať svoje pohľadávky čo najskôr. Ustanovenie § 54a Občianskeho zákonníka sa teda vzťahuje na „vymáhanie“ pohľadávok v súdnom, rozhodcovskom či exekučnom konaní. Žiadne mimosúdne vymáhanie nie je uvedeným ustanovením riešené, pričom dôvodová správa jednoznačne vyjadruje takýto zámer zákonodarcu. Vymáhaním teda nie je nielen realizácia zrážok zo mzdy, ale ani uplatnenie nárokov z ručenia, ani výkon záložného práva a pod.

Výklad v dôvodovej správe zodpovedá aj základnému princípu výkladu právnych predpisov. Ten je aj vyjadrený v legislatívnych pravidlách tvorby zákonov tak, že zákon sa musí vykladať na základe pravidla, že je (zákon) terminologicky presný, jazykovo a štylisticky správny a používajú sa v ňom rovnaké pojmy a termíny vždy v tom istom význame a na označenie rovnakých právnych inštitútov (porov. čl. 4 legislatívnych pravidiel). Pojem „vymáhanie“ bol pred prijatím § 54a Občianskeho zákonníka upravený len v § 845 ods. 1. Doplnením § 54a Občianskeho zákonníka nebol zavedený iný význam tohto pojmu; samotná dôvodová správa potvrdzuje toto tvrdenie žalovaného pretože zákonodarcu sám vymedzil v dôvodovej správe jeho význam v súlade s ustáleným a dlhoročným chápaním pojmu vymáhanie resp. vymáhateľný záväzok. Teda aj z tohto pohľadu súd dospel k nesprávnemu záveru. Žalovaný nevymáhal v rozpore s § 54a Občianskeho zákonníka žiadny nárok a v súdnom spise sa nenachádza žiadny dôkaz o takej skutočnosti.

Žalovaný tvrdí, že napadnutý rozsudok je založený na nesprávnom závere o vzniku bezdôvodného obohatenia a na nesprávnom výklade a použití § 54a Občianskeho zákonníka.

Odvolanie žalovaný preto podáva z odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), d), f) a h) Civilného sporového poriadku a navrhuje, aby odvolací súd zmenil napádaný rozsudok a žalobu zamietol a žalovanému priznal právo na náhradu trov v rozsahu 100%. Žalovaný žiada priznať náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

6. Žalobkyňa vo vyjadrení k odvolaniu uviedla, že považuje napadnutý rozsudok za vecne správny a dostatočne odôvodnený. Súd prvej inštancie nemusí dať odpovede na všetky právne otázky, iba na tie, ktoré priamo súvisia s právnym posúdením nároku žalobkyne. Súd prvej inštancie aplikoval na daný prípad správne právne predpisy a svoj právny nárok aj náležite a dostatočne odôvodnil v bode 18. a 19. rozsudku. Ako je zrejmé z predložených dôkazov a písomných vyjadrení žalovaný sa bezdôvodne obohatil v zmysle ustanovenia zákona § 451 ods. 1 a 2 OZ, pretože prijal plnenie bez právneho dôvodu s poukazom na § 54a OZ ako skonštatoval súd prvej inštancie. Na základe uvedeného žiada žalobkyňa odvolací súd, aby rozsudok ako vecne správny potvrdil a priznal žalobkyňi náhradu trov odvolacieho konania.

7. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku), stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 Civilného sporového poriadku), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 Civilného sporového poriadku), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (aktuálne § 363 Civilného sporového poriadku) a že odvolateľ v odvolaní použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b), f), h) Civilného sporového poriadku), preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v medziach daných rozsahom (§ 379 Civilného sporového poriadku) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku), súc pritom viazaný skutkovým stavom, ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 Civilného sporového poriadku), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku a contrario), a dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné a napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné zrušiť (§ 389 ods. 1 písm. b) a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

8. Predmetom konania je nárok na zaplatenie sumy 175 eur s príslušenstvom uplatnený ako nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia. Vzhľadom na rozsah a dôvody odvolania žalovaného je

predmetom odvolacieho konania posúdiť, či súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a či prvej inštancie správne a zákonne žalobe vyhovel v celom rozsahu.

9. Podanou žalobou sa žalobkyňa domáhala, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť jej sumu 175 eur. Súd prvej inštancie žalobe vyhovel z dôvodu, že žalovanému vzniklo bezdôvodné obohatenie, keď vymáhal premlčaný nárok. Žalovaný nesúhlasil s procesným postupom súdu prvej inštancie, ide o prekvapivé rozhodnutie, súd odňal žalovanému právo vyjadriť sa k zamýšľanému spôsobu rozhodnutia, namietal neuviedenie o ktorý z prípadov bezdôvodného obohatenia ide, namietal nesprávny výklad ust. § 54a Občianskeho zákonníka, rozsudok je založený aj na nesprávnom právom posúdení veci.

10. Odvolateľ predovšetkým napáda procesný postup súdu prvej inštancie, ktorý rozhodol na základe dôvodov, ktoré žalobkyňa netvrdila. Rozsudok a jeho dôvody sú preto prekvapivé, pričom dôsledkom tohto postupu súdu je odňatie možnosti žalovanému konať pred súdom a porušenie rovnosti sporových strán. Dôvody, pre ktoré súd rozhodol, neboli žalobkyňou tvrdené, a ani súd ich v priebehu celého konania neuviedol postupom podľa § 181 ods. 2 CSP. Oprávnenie súdu takto postupovať neodôvodňuje ani žiadne ustanovenie spomedzi § 290 a nasl. CSP. Súd teda svojím postupom odňal žalovanému právo na to, aby sa mohol vyjadriť k dôvodom, ktoré zamýšľal pre rozhodnutie použiť. Žalovaný nemal žiadnu procesnú možnosť sa k nim vyjadriť a predložiť k nim vlastnú procesnú obranu, hoci v konaní boli uplatnené princípy zákonnej koncentrácie.

11. Zo zápisnice o pojednávaní zo dňa 26.1.2023 vyplýva, že pojednávanie sa konalo za účasti splnomocneného zástupcu žalovaného a v neprítomnosti žalobkyne. Po vyjadrení splnomocneného zástupcu žalovaného súd prvej inštancie v zmysle § 181 ods. 2 CSP určil, že medzi sporovými stranami nie je sporné, že dňa 13.4.2007 bola uzavretá spotrebiteľská úverová zmluva, taktiež nie je sporné, že medzi právnym predchodcom žalovaného a žalobcom bola uzavretá dohoda o zrážkach zo mzdy. Následne súd uviedol aké dokazovanie vo veci vykoná, vyhlásil uznesením dokazovanie za skončené a vyhlásil rozsudok.

12. Podľa § 181 Civilného sporového poriadku po vyvolaní veci a úkonoch podľa § 180 žalobca prednesie podstatný obsah žaloby a vyjadrení podľa § 167. Žalovaný má právo vyjadriť sa k prednesu žalobcu. Strana môže odkázať na svoje písomné podanie (odsek 1). Po úkonoch podľa odseku 1 súd určí, ktoré skutkové tvrdenia sú medzi stranami sporné, ktoré skutkové tvrdenia považuje za nesporné, ktoré dôkazy vykoná a ktoré dôkazy nevykoná. Súd tiež uvedie svoje predbežné právne posúdenie veci. To neplatí, ak tak už postupoval pri predbežnom prejednaní sporu (odsek 2).

13. Z obsahu spisu je zrejmé, že súd prvej inštancie si tiež ani nesplnil povinnosť vyjadrenú v ustanovenia § 181 ods. 2 Civilného sporového poriadku, keď počas vedenia pojednávania neuviedol, ktoré skutkové tvrdenia sú medzi stranami sporné a neuviedol predbežné právne posúdenie veci.

14. Z dôvodu predvídateľnosti postupu súdu a tým aj práva na spravodlivý súdny proces je v ustanovení § 181 ods. 2 Civilného sporového poriadku zakotvená povinnosť samosudcu uviesť stranám rozsah sporných a nesporných skutočností a dokazovania, predbežné právne posúdenie veci. Toto oboznámenie má prebehnúť po úvode prvého pojednávania. Strane má byť tým vytvorená možnosť predvídať rozhodnutie súdu a tomu prispôbiť uplatňovanie - realizáciu svojich procesných oprávnení. Predvídateľnosť rozhodnutia a jeho účinkov je rovnako významná ako iné procesné postuláty; princípy legitímneho (oprávneného) očakávania a predvídateľnosti rozhodnutia sú totiž súčasťou právnej istoty - pojmového znaku právneho štátu.

15. Ako to vyplýva z obsahu zápisnice z pojednávania zo dňa 8.2.2018 vo veci pred súdom prvej inštancie, súd si svoju povinnosť v zmysle citovaného ustanovenia § 181 ods. 2 Civilného sporového poriadku nesplnil a neinformoval o rozsahu sporných skutočností a dokazovania, neuviedol predbežné právne posúdenie veci, pričom na pojednávaní prítomný splnomocnený zástupca žalovaného nemal možnosť reagovať na názor súdu za situácie, keď súd mal v úmysle rozhodnúť na základe iných dôvodov ako boli uplatnené v žalobe žalobkyne.

16. Odvolací súd taktiež zohľadnil, že Najvyšší súd Slovenskej republiky už viac krát uviedol, že cieľom ustanovenia § 181 ods. 2 CSP je zamerať procesnú aktivitu strán na skutočnosti, ktoré sú podľa posúdenia súdu sporné, teda viesť strany už počas konania k tomu, aby dokázali predvídať rozhodnutie súdu. Porušenie uvedeného ustanovenia však nelimituje stranu sporu pri realizácii jej procesných práv (1Obdo/92/2018, 2Obdo/56/2020, 7Cdo 45/2020, 7Cdo/111/2020, 9Cdo/139/2021, 9Cdo/317/2021) a nie je procesnou vadou konania v zmysle § 420 písm. f) CSP. Z judikatúry ústavného súdu (sp. zn. IV. ÚS 16/2012) tiež vyplýva, že súd až v samotnom rozhodnutí vo veci, a nie v rámci postupu podľa ustanovenia § 118 ods. 2 OSP (predchádzajúca procesná úprava), vyjadrí svoj definitívny právny názor týkajúci sa konkrétnej prejednávanej veci.

17. Predmetná popísaná procesná situácia na pojednávaní pred súdom prvej inštancie podľa názoru odvolacieho súdu však viedla zo strany súdu k rozhodnutiu postaveného na dôvodoch odlišných v podanej žalobe, žalovaný nemal možnosť sa k takémuto právnomu posúdeniu vyjadriť a reagovať naň.

18. Spravodlivým prejednaním veci je totiž také súdne konanie, ktoré rešpektuje všetky procesné zásady a princípy, ktoré tvoria súčasť štruktúry základných ľudských práv a slobôd. Podľa nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 26/94 zo dňa 10.5.1994 obsah práva na súdnu ochranu uvedený v Čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva na súdnu ochranu alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní. Jeho obsahom je i zákonom upravené relevantné konanie súdov. Každé konanie súdu, ktoré je v rozpore so zákonom, je potom porušením ústavou zaručeného práva na súdnu ochranu. Pod odňatím možnosti konať pred súdom treba potom rozumieť závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

19. S poukazom na uvedené je zrejmé, že pokiaľ súd prvej inštancie nesplnil zákonom uloženú povinnosť postupovať v zmysle citovaného ustanovenia § 181 ods. 2 Civilného sporového poriadku, v dôsledku čoho vydal pre strany nepredvídateľné a prekvapivé rozhodnutie, odňal tým stranám možnosť konať pred súdom a porušil ich právo na spravodlivý proces. Zákonnému postupu súdu prvej inštancie by podľa odvolacieho súdu korešpondoval taký stav, keby bolo v zápisnici o pojednávaní uvedené, že poučovacia povinnosť súdu podľa ustanovenia § 181 ods. 2 Civilného sporového poriadku splnená bola. Civilný sporový poriadok stojí na zásade predvídateľnosti rozhodnutí súdu. Predvídateľné je pritom také rozhodnutie, ktorému predchádza predvídateľný postup pri konaní a rozhodovaní. Preto pokiaľ súd prvej inštancie žalobe vyhovel, pričom zákonným spôsobom nepostupoval podľa ustanovenia § 181 ods. 2 Civilného sporového poriadku, týmto nesprávnym postupom zaťažil konanie vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

20. Okrem už uvedeného je odvolací súd názoru, že napadnuté rozhodnutie je nedostatočne odôvodnené. Súd prvej inštancie neuviedol celé znenie § 54a Občianskeho zákonníka, pokiaľ súd prvej inštancie dospel k záveru, že na strane žalovaného vzniklo bezdôvodné obohatenie, mal uviesť o akú konkrétnu skutkovú podstatu ide. Pri ďalšom rozhodovaní, pokiaľ súd prvej inštancie bude aplikovať § 54 a Občianskeho zákonníka, je nutné zaoberať sa aj argumentáciou žalovaného vyplývajúcou z podaného odvolania, ktorá sa týkala nesprávneho výkladu tohto zákonného ustanovenia.

21. S poukazom na vyššie uvedené potom odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie s použitím ustanovenia § 389 ods. 1 písm. b) Civilného sporového poriadku zrušil, vrátane závislého výroku o náhrade trov konania a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

22. Povinnosťou súdu prvej inštancie, súc pritom viazaný právny názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 Civilného sporového poriadku), bude opätovne vec prejednať za stavu dodržania postupu opísaného vyššie, v ktorom odstráni procesné pochybenie a ktorého nedostatok spôsobil aj nutnosť zrušenia jeho rozsudku, teda splní si zákonnú povinnosť v zmysle ustanovenia § 181 ods. 2 Civilného sporového poriadku, znova posúdiť žalobou uplatnený nárok vychádzajúc z výsledkov vykonaného dokazovania, ktoré je nevyhnutné vyhodnotiť v súlade s ustanovením § 191 Civilného sporového poriadku, a to najmä so sústredením sa na sporné otázky, ako aj odvolacie argumenty odvolateľa, tieto posúdiť z hľadiska všetkých na vec vzťahujúcich sa zákonných ustanovení a potom vo veci znova rozhodnúť,

príčom rozhodnutie je potrebné náležite v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 Civilného sporého poriadku odôvodniť.

23. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie znova o nároku na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie aj odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 Civilného sporového poriadku).

24. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).